

Novodobý historie nálezu *D. meristocaulis*

Přesněšpávek předal Radek Kastner
[09.02.2008]
Aktualizováno [15.12.2008]

(Kamil Přesek, Masožravé rostliny 01-2007)

ABSTRAKT: Článek popisuje novodobou historii rosnatky *Drosera meristocaulis*, její nedávné znovuobjevení v předšpávkách a rozšíření do kultury mezi masožravých rostlin. V roce 1954 byla na jihoamerickém Cerro de la Neblina objevena ochvatná rosnatka, která později dostala jméno *Drosera meristocaulis*. Článek do doby a doposud však nikdy nebyla přistavěna v kultuře. V roce 2004 se brazilskému botanikovi Fernandu Rivadaviovi podařilo tuto rosnatku znovuobjevit a následně rozšířit její semena do světa mezi zájemce. V současnosti je *D. meristocaulis* díky metodám in-vitro běžně dostupná, přestože její dlouhodobé přistavění nesplňuje zvláštnosti.

Tento přesněšpávkův trvá již docela dlouhou dobu. U mě začal před mnohými lety tím, že jsem objevil ve starém časopisu *Carnivorous Plant Newsletter* z roku 1999 článek australského botanika Roberta Gibsona, který pouze na základě vzácného herbářového položky uloženého v britském předšpávkovém muzeu v Londýně, popisuje nesmírně zajímavou rosnatku, objevenou v lednu 1954 na jihoamerickém stolovém Cerro de la Neblina. (1) Přesněšpávkův pokračuje až do nedávné minulosti, kdy jsem se stal jejímižastněm majitelem nákolika májlo semínek tímto rosnatky nejenom mnou. Ale popořadně.

Už v roce 1957 byla tato tehdy vědě neznámá rosnatka popsána příjny Bassettem Maguirem a Johnem Juliem Wurdackem jako *Drosera meristocaulis*. Podle údajů z herbářové byla sbírána na lokalitě, ježitá dvakrát, a to v roce 1954 následujícího. Avšak ježitá do nedávné doby to byla zájemci, poslední expedice, která ji viděla nebo sebrala její předšpávků. Od tohoto okamžiku se však stala nadlouho nedostupným snem téměř každého botanika nebo zkurástele se vztahem k masožravým rostlinám. Nebyl jsem výjimkou.

Velké naděje jsme vkládali do expedice, kterou přesněšpávků na přelomu let 1998 a 1999 uskutečnili příjnově Fernando Rivadavia, Joachim Nerz a Andreas Wistuba, jejíž částí cílem málo být tuto rosnatku v předšpávků nalázt. Podnikli zdať výstup na nejvyšší brazilskou horu, 3014 m vysokou Pico da Neblina, našli mnoho jiných zajímavých masožravých druhů, avšak *D. meristocaulis*, aťkoliv po něm usilovně pájtrali, se jim nakonec objevit nepodařilo. (2)

Fernando Rivadavia, brazilský botanik ze Sao Paula, o tom 27. června 1999 po svém návratu na internetové konferenci napsal: (3)

Co je k čertu tak strašně zajímavého na *D. meristocaulis*? Proč o tom tak neustále mluvíme a pájíu? Proč utrácíme mnoho peněz a riskuji svůj život kvůli jedinému druhu rosnatky?

Dobře, zapomeňte na to, že jsem občas trochu potrhávám. Jsem tak blázen zejména do rosnatek a jiných kytek včetně rodů, zvláště pokud se jedná o vzácné a exotické rostliny. A *D. meristocaulis* je přesně tou nejvzácnější a nejexotičtější z celého rodu, jakou máte rádi!

Proč?

Za první: Je to endemit jedině hory. A ne ledajaké hory: Cerro de la Neblina. Toto je prostě jedno z nejizolovanějších a nejméně dostupných míst na naší planetě.

Za druhé: Má to, co mají všechny super rosnatky: dlouhý stonk! A ne pouze nějaký stonk, ale takový, který se má i několikrát v průměru do 40 cm délky.

A za třetí: Je to jedna z nejivějších fosilií - neboli reliktních druhů: má tři celistvé listy v květu!

Jasně, jsem si jistý, že každá, kdo není rostlinným systematikem, přečte si rozšířením vykládku! Koho zajímá, jestli nebo 300 let a jestli jsou dělené nebo ne? Dobře, pro ty z nás, kteří se zajímají o evoluci rodu *Drosera*, tři listy naznačují, že tento druh má být ve skutečnosti blíže k australskému trpasličímu rosnatce ostatním rosnatkám vyskytujícím se v Novém světě, pádně Africe, Evropě nebo Asii. Tato hypotéza je navržena podpořením velkým stříbrným palisty a malými listy v rámci *D. meristocaulis*.

Co teď? Dobře, já vím, že tyto taxonomické záležitosti mohou být pro někoho otravné, nezajímavé, navíc je pochopit, ale pokud ani ty zbylé dva body vám k upřesnění - *D. meristocaulis* nedávaj - smysl, nebo vám jen má vzrušujícím, doporučuji vám zkrátit končí.

V každém pádně jsem si jistý, že mnoho z vás dokonale chápe, jak má být tento druh; a jak frustrující bylo, nenaplnit tak mnoho ze svých velkých očekávání - a investic - a riskovat tak mnoho kvůli tomu prokletému rosnatce kterou jsem nakonec stejně nenalezl!

Na konci roku 2004 Fernando Rivadavia konečně uskutečňuje další expedici na Cerro Neblina. Tentokrát byl jako člen expedice vybrán severopádně hřeben, pádně stupně pouze vrtulník. Dne 6. listopadu 2004 se mu konečně podařilo rosnatku *D. meristocaulis* znovuobjevit! O průběhu expedice a ostatních záležitostech máme jen velmi kus informací. Šim Rivadavia si na internetu stáčí na téma, které si tři expedici na sousedně ho Cerro Ara pádně vodil matou (rozseknuté koleno), kde musel být, bez ohledu na sledující dva dlouhé dny, nevrátila helikoptera. Naštěstí se mu podařilo vlastnoručně si říci a zastavit krvácení.

Stephen Davis z Bay Area Carnivorous Plant Society pÅ™mi pÅ™mÅ™leÅ™itosti pÅ™mednÅ™iÅ™ky Fernanda Rivadavii, kterÅ™ se konala ledna 2005 na pÅ™dÅ™ BotanickÅ™ zahrady KalifornskÅ™ univerzity v Berkeley, o tomto unikÅ™tnÅ™m objevu napsal: (4)

Fernando naÅ™jel â€žSvatÅ™ GrÅ™lâ€œ

Ti z VÅ™s, kteÅ™mÅ™ jsou aktivnÅ™ na internetovÅ™ch konferencÅ™ch a v masoÅ™ravÅ™ch komunitÅ™ch, jistÅ™ za mnoho uplynulÅ™ch let slyÅ™eli o pozoruhodnÅ™ch objevitelskÅ™ch Å™inech Fernanda Rivadavii. Jako pravÅ™ Indiana Jones svÅ™ta masoÅ™ravÅ™ch rostlin se nevÅ™hÅ™ vrhat do nitra nepropustnÅ™ch pralesÅ™ a na Å™boÅ™- strmÅ™ch hor, a to navzdory nemnoha pÅ™mÅ™-tomnÅ™m nebezpeÅ™m, jen proto, aby mohl pozorovat masoÅ™ravÅ™ rostliny v divokÅ™ pÅ™mÅ™-rodÅ™. Jako botanik objevuje novÅ™ nebo nÅ™m neznÅ™mÅ™ druhy rostlin a rozÅ™iÅ™uje tak naÅ™je znalosti o jejich vÅ™skytu a lokalitÅ™ch. MÅ™e bÅ™t i trochu blÅ™znivÅ™, ale je to jen vÅ™cÅ™ pohledu.

Jeho poslednÅ™ expedice na vysoÅ™inu JiÅ™nÅ™ Ameriky pÅ™inesla vÅ™sledky v podobÅ™ unikÅ™tnÅ™ho nÅ™lezu, kterÅ™ byl ostatnÅ™m doposud skryt. Jeho odvaha ho zavedla na nejvÅ™ce odlehlÅ™ a opuÅ™tÅ™nÅ™ mÅ™sta, kde po letech znovu objevil velmi vzÅ™cnou *Drosera meristocaulis*. NeÅ™Å™astnÅ™ nehoda s maÅ™etou, pÅ™mi niÅ™ si tÅ™Å™ce poranil nohu (kterou si musel vlastnoruÅ™nÅ™ Å™iÅ™-t!), ho uvÅ™znila divoÅ™inÅ™ na nÅ™kolik dnÅ™, neÅ™ se doÅ™kal zÅ™chranu.

UÅ™ 22. listopadu 2004 se na internetu objevujÅ™ prvÅ™nÅ™ Å™asnÅ™ fotky tÅ™to rosnatky, kterÅ™ byla doposud obestÅ™ena mnohÅ™m tajemstvÅ™m. ZobrazujÅ™ plazivÅ™ i vzpÅ™menÅ™ rostliny s dlouhÅ™m stonkem, vysokÅ™ asi 10-15 cm s masoÅ™starÅ™ch, seschlÅ™ch listÅ™ pÅ™itisknutÅ™ch tÅ™snÅ™ ke kmÅ™nku, detaily velkÅ™ch aÅ™ dvoucimentrovÅ™ch rÅ™Å™ovÅ™ a Å™Å™astnÅ™ho objevitele rostlin. SpoleÅ™nÅ™ jsou takÅ™ publikovÅ™ny snÅ™mky doposud skoro neznÅ™mÅ™ a nemÅ™nÅ™ zajÅ™ rosnatky *Drosera hirticalyx*. ZveÅ™ejnÅ™ny jsou i natrhanÅ™ rostliny na autorovÅ™ ruce, kterÅ™ zÅ™ejmÅ™ slouÅ™ily jako legitimnÅ™ materiÅ™l pro novou herbÅ™iÅ™ovou poloÅ™ku. KdyÅ™ se potÅ™ na internetovÅ™ konferenci strhla neÅ™Å™astnÅ™ debata o legÅ™tÅ™chto sbÅ™rÅ™ a zbyteÅ™nÅ™m â€žniÅ™enÅ™ rostlinâ€œ, byly tyto â€žneetickÅ™â€œ fotografie radÅ™ji odstranÅ™ny a uÅ™ se nenaÅ™zt. (5)

Za necelÅ™ Å™tyÅ™mi tÅ™dny, 17. listopadu 2004, se objevuje prvÅ™nÅ™ nabÅ™dka semen tÅ™to rosnatky. V pÅ™mÅ™-rodÅ™ nasbÅ™ra semena jsou vÅ™hradnÅ™ poskytnuta zkuÅ™enÅ™mu americkÅ™mu a australskÅ™mu distributorovi k individuÅ™lnÅ™mu prodeji, k jsou nabÅ™zena v porci tÅ™ech semen za pomÅ™rnÅ™ vysokou cenu 12 americkÅ™ch dolarÅ™. VÅ™ichni pÅ™mÅ™-padnÅ™ zÅ™jemci vÅ™jak promptnÅ™ uspokojeni, a tato semena jsou moÅ™nÅ™ v jejich nabÅ™dce doposud. Je deklarovÅ™no, Å™e trÅ™ba z tohoto prodeje mÅ™ slouÅ™it k pokrytÅ™ Å™iÅ™ti nÅ™kladÅ™ na expedici. Je to pochopitelnÅ™ a nemÅ™l by s tÅ™m bÅ™t Å™Å™dnÅ™ problÅ™ navÅ™c si tak pÅ™stiteÅ™ budou vÅ™ce toho vzÅ™cnÅ™ho materiÅ™lu vÅ™Å™it. PotÅ™, co se vÅ™jak nÅ™slednÅ™ na internetu strhne pÅ™ihloupÅ™ debata o tom, jestli je vhodnÅ™ tato semena vÅ™bec Å™iÅ™-Å™mit mezi amatÅ™ry a nebo je dokonce prodÅ™vat, se z toto byla poslednÅ™ veÅ™ejnÅ™ nabÅ™dka z RivadaviovÅ™ch sbÅ™rÅ™. KaÅ™dopÅ™dnÅ™ od tÅ™to doby jsem jiÅ™ Å™Å™dnou jinou nabÅ™dku nezaznamenal.

NevÅ™hÅ™m ani vteÅ™inu a objednÅ™vÅ™m semena z obou zdrojÅ™. A jakÅ™ pÅ™ekvapenÅ™ k tomu! 4. prosince 2004 sÅ™m F. Rivadavia zasÅ™lÅ™ semÅ™nka pÅ™mÅ™-mo i mÅ™mu kamarÅ™dovi Janu FIÅ™skovi. NeÅ™ semena dorazÅ™, dostÅ™vÅ™me od nÅ™j struÅ™nou informaci:

PÅ™estoÅ™e je *D. meristocaulis* jihoamerickÅ™ druhem, prosÅ™m mÅ™jte na pamÅ™ti, Å™e je velmi blÅ™zkÅ™ australskÅ™m trpasliÅ™m rosnatkÅ™m. DoufÅ™m, Å™e budete Å™spÅ™Å™nÅ™ v kultivaci tohoto druhu a jeho nÅ™slednÅ™m Å™iÅ™-Å™menÅ™ mezi os

přítel, přestože ji do této doby ještě nikdo z vás nemohl možnost přistovat. Z tohoto pohledu jste vášichni za... Zde je krátký popis z másta, kde jsem D. meristocaulis našel.

Rosnatky se vyskytovaly na hraních páskovcových vřchozů, přámo na skalách nebo v pásití pádů. Přesto tato másta relativně suchá, povím si, že byly přátomny pouze na vřchozech na dně a dolů a na jiných místech, které jsou v pravděpodobně a častě kontaktu s mlhou. Ale také rostly poblíž potůčků ve velmi vlhkém pádů nebo v čistém organickém substrátu. Teploty se zde pohybovaly v době našeho vyjevu mezi 15-20 °C v noční době a během dne. Rostly v nadmořské výšce mezi 1700-1900 m n.m.

Hodně přátel a přátel - prosím informujte mě o jakémkoliv klásovi semen a jejich vývoji.

Tato zpráva se tedy dostala tato vzácná semena do světa mezi ostatní přítel. Už za je to másovitá hlásková kalifornská rosnatková májka a jelechtitel Ivan Snyder dospělost světých rostlin, vydatně podporěnou krmením drobným hmyzem (octomilky) a jinými triky. V květnu 2006 publikuje na internetu nádherné snímky světých rostlin z kultury. (6) Podobně je na tom i znalec rosnatek Andreas Fleischmann z Německa, který uveřejňuje svět rostliny, u kterých si navíc máj vzdušných kořmenů, tvořících se po stranách kmínku. Zřejmě je fixují rostlinu pávětrech, které se prohánějí přes vrchol stolové hory. Dospělá kvetoucí rostliny, ne však vypěstované ze semen svět sběry také Holančan Gert Hoogenstrijd, který se odevádá přámo odevánil expedice za znovuobjevením této rosnatky. (7)

Bohužel po těchto letech od znovunalezení této rosnatky je však téměř jisté, že většina přítelů není zřejmě spěšně přistavěná - tato rostlina ze semen, jak snadno se to zprávníku mohlo zdát. Bohužel se také jeví, že rosnatka je cizoprávní a nikomu, komu doposud kvetla, se jí nikdy nepodařilo opylit, a zkrátka tak nově klásovitá semena. Kvůli se navíc otevřel - jen na velmi omezené čas (nebo se někdy opleně neotevřou), a tak je velmi obtížné otevřeně květy zachytit.

A jak to nakonec dopadlo s těmi semeny? Semena, která se mi podařilo získat, měla tu nejvyšší prioritu. Vysel jsem je už v lednu 2005 do sterilních podmínek metodou in-vitro. Klásovi bylo spontánně a rychle. Už za pár týdnů od vřchozu mi vykvětlá první rostlinky ve zkumavkách. Rostliny se velmi dobře a samovolně množily, takže již koncem roku 2005 jsou první exempláře přáevěděny do normálních podmínek ve skleněné. Jako první na světě je pak nabázející ve vývoji v dostatečném množství - již ve druhé polovině roku 2006.

Bohužel přesto je věchno a i relativně dostatek rostlin ve svět kultuře, stále nemohu sdělit nějakou univerzální odevánil přistavěná - tato rosnatka. Rostliny mi velmi dobře rostou v čisté rašelině s hrubozrnným křemíkem (1:1). Pozoroval jsem velmi dobré a rychle přá-rstky zejména na jaře a na podzim, zdá se mi však, že rostliny letních veder upadají do klidového období s minimální rostí. Velmi trpěnou vzdušnou vlhkostí, zejména v pávě jak upředměnost pohyb vzduchu. Často je proto během léta rosám. Zejména v zimě mohou strždat nedostatky. Obecně by podmínky pro přistavěná - tato rosnatek měly být stejné, jako například pro Heliamphora neblinae, které roste na stejném místě společně s těmito rosnatkami. Ale i tak, k přistavěná - tato rosnatky toho nelze v současnosti moc věc.

V minulých letech se na Cerro de la Neblina uskutečnilo několik dalších nákladných expedic. Jednou z nich byla i expedice britského amatérského nadávence do masožravých rostlin a autora knih Pitcher Plants of the Americas a Los Worlds pana Stewarta McPhersona, který rostliny Drosera meristocaulis pro odevánil světých publikací také fotografoval. (8) Lokalita je tedy již známá a zřejmě je snadno dostupná (pokud tedy pomineme zřejmě potřeby vrtulníku a

nezbytných povolení).

Za poslední roky se toho kolem rosnatky *Drosera meridocaulis* hodně událo. Byla znovuobjevena, rozšířena, úspěšně jsme ji zavedli do kultury, dále ji zkoumáme a zvolna odkrýváme její tajemství. Časem se naučíme i snáze pěstovat a množit tak, aby byla i v našich sbírkách běžná. Závěrem mi však prosím dopřát citovat slova Fernanda Rivadavii, znovuobjevitele *D. meridocaulis*, ze 3. července 2005:

Chtěl bych se s vámi podělit o poslední novinku týkající se *D. meridocaulis* - novinku, která má být nabourat stávající otevřenou diskusi o rozšíření masožravých rostlin a druhů obecně. Právě jsem obdržel výsledky sekvenování DNA, která ukazuje, že *D. meridocaulis* ne jako blázkově buzná k trpasličím rosnatkám nebo k trpasličím rosnatkám z okruhu *D. petiolaris*. K našemu celkovému překvapení se zdá, že je *D. meridocaulis* plnohodnotnou součástí skupiny trpasličích rosnatek, jako platná členka sekce *Bryastrum*, a patří někde mezi rosnatku *D. scorpioides* a *D. ericksoniae*!!!! Pochopitelně jsme také výsledky konstatovaní a zkoumáme pochopit do hloubky, co to vlastně znamená....

Všechny fotografie použité v článku: © Fernando Rivadavia

Použitá literatura (1) Gibson, Robert (1999) *Drosera meridocaulis*. *Carniv. Pl. Newslett.* 28(4):120-121

(2) Rivadavia, Fernando (1999) Neblina expedition. *Carniv. Pl. Newslett.* 28(4):122-124

(3) <http://www.omnisterra.com/botany/cp/list/cp99all.d/0608.htm>

(4) <http://www.bacps.org/2004Fall.html#grail>

(5) <http://s134.photobucket.com/albums/q113/rivadave/?action=view&current=ph-10206.jpg>

<http://s134.photobucket.com/albums/q113/rivadave/?start=all>

(6) <http://www.geocities.com/lacps/Dmeridocaulis.html>

(7) http://www.geocities.com/a_s_fleischmann/Drosera_meridocaulis1.jpg

http://www.geocities.com/a_s_fleischmann/Drosera_meridocaulis4.jpg

(8) <http://www.redfernnaturalhistory.com/>